

9-bob. Tabiatni muhofaza qilish, sogʻlomlashtirish, rekreasiya maqsadlariga moʻljallangan yerlar va tarixiy-madaniy ahamiyatga molik yerlar

71-modda. Tabiatni muhofaza qilish, sogʻlomlashtirish, rekreasiya maqsadlariga moʻljallangan yerlar va tarixiy-madaniy ahamiyatga molik yerlar tarkibi

Tabiatni muhofaza qilish, sogʻlomlashtirish va rekreasiya maqsadlariga moʻljallangan yerlar muhofaza etiladigan tabiiy hududlar egallagan yerlardan iborat boʻladi.

Tarixiy-madaniy ahamiyatga molik yerlar moddiy madaniy meros obʼyektlari joylashgan yerlardan iborat boʻladi.

Yerlarni tabiatni muhofaza qilish, sogʻlomlashtirish, rekreasiya maqsadlariga moʻljallangan yerlar va tarixiy-madaniy ahamiyatga molik yerlar jumlasiga kiritish tartibi qonun hujjatlarida belgilanadi.

Qarang: Oʻzbekiston Respublikasining «Muhofaza etiladigan tabiiy hududlar toʻgʻrisida»gi Qonuni.

72-modda. Tabiatni muhofaza qilish maqsadlariga moʻljallangan yerlar

Tabiatni muhofaza qilish maqsadlariga moʻljallangan yerlar jumlasiga davlat qoʻriqxonalarining, majmua (landshaft) buyurtma qoʻriqxonalarining, tabiat bogʻlarining, davlat tabiat yodgorliklarining, ayrim tabiiy obʼyektlar hamda majmualarni saqlab qolish, takror koʻpaytirish va tiklash uchun moʻljallangan hududlarning, muhofaza etiladigan landshaftlarning, ayrim tabiiy resurslarni boshqarish uchun moʻljallangan hududlarning, davlat biosfera rezervatlarining, milliy bogʻlarning qonun hujjatlarida belgilangan tartibda yuridik va jismoniy shaxslarga tabiatni muhofaza qilish maqsadlari uchun berilgan yerlari kiradi.

Mazkur yerlarda ularning belgilangan maqsadiga zid bo'lgan har qanday faoliyat taqiqlanadi.

(72-moddaning birinchi qismi O'zbekiston Respublikasining 2014 yil 4 sentyabrdagi O'RQ-373-sonli Qonuni tahririda — O'R QHT, 2014 y., 36-son, 452-modda)

Qarang: O'zbekiston Respublikasining «Muhofaza etiladigan tabiiy hududlar to'g'risida»gi Qonuni 4-moddasining birinchi, ikkinchi qismlari, 7-moddasining birinchi, ikkinchi, uchinchi qismlari.

Muhofaza etiladigan tabiiy hududlarga salbiy ta'sirning oldini olish maqsadida davlat qo'riqxonalari, buyurtma qo'riqxonalar va davlat tabiat yodgorliklari atrofida ularning rejimiga rioya etilishini ta'minlashga zararli ta'sir etadigan xo'jalik faoliyati va boshqa faoliyat cheklangan yoki taqiqlangan holda muhofaza zonalari tashkil etiladi.

Qarang: O'zbekiston Respublikasining «Muhofaza etiladigan tabiiy hududlar to'g'risida»gi Qonuni 47-moddasi.

Milliy bog'larning yerlari davlat va jamoat ehtiyojlari uchun olib qo'yilishiga yo'l qo'yilmaydi.

(72-modda O'zbekiston Respublikasining 2014 yil 4 sentyabrdagi O'RQ-373-sonli Qonuniga asosan uchinchi qism bilan to'ldirilgan — O'R QHT, 2014 y., 36-son, 452-modda)

Tabiatni muhofaza qilish maqsadlariga mo'ljallangan yerlardan foydalanish va ularni muhofaza qilish tartibi qonun hujjatlarida belgilanadi.

Qarang: O'zbekiston Respublikasining «Muhofaza etiladigan tabiiy hududlar to'g'risida»gi Qonuni 4-moddasining birinchi, ikkinchi qismlari, 7, 12-moddalari, 18-moddasining birinchi qismi, 19-moddasining birinchi, ikkinchi qismlari, 21-moddasining birinchi qismi, 22-moddasi, 23-moddasining

birinchi qismi, 24 — 28, 30-moddalari, 31-moddasining beshinchi qismi, 32, 33-moddalari, 36-moddasining birinchi qismi, 37-moddasi, 38-moddasining birinchi qismi, 39 — 46-moddalari.

73-modda. Sog'lomlashtirish maqsadlariga mo'ljallangan yerlar

Sog'lomlashtirish maqsadlariga mo'ljallangan yerlar jumlasiga kasalliklarning oldini olishni va ularni davolashni tashkil etish uchun qulay tabiiy omillarga, shifobaxsh hamda sog'lomlashtirish xossalariga ega bo'lgan, qonun hujjatlarida belgilangan tartibda tegishli yuridik shaxslarga foydalanishga berilgan yerlar kiradi. Mazkur yerlarda ularning belgilangan maqsadiga zid bo'lgan har qanday faoliyat taqiqlanadi.

Aholining davolanishi va dam olishi uchun zarur sharoitlarni, shuningdek tabiiy shifobaxsh hamda sog'lomlashtirish xossalari muhofaza qilinishini ta'minlash maqsadida sog'lomlashtirish maqsadlariga mo'ljallangan yerlarda kurort tabiiy hududlarning rejimi belgilanadi.

Sog'lomlashtirish maqsadlariga mo'ljallangan yerlardan foydalanish va ularni muhofaza qilish tartibi qonun hujjatlarida belgilanadi.

Qarang: O'zbekiston Respublikasining «Muhofaza etiladigan tabiiy hududlar to'g'risida»gi Qonunining 36, 37-moddalari.

74-modda. Rekreatsiya maqsadlariga mo'ljallangan yerlar

Rekreatsiya maqsadlariga mo'ljallangan yerlar jumlasiga turizmni va aholining ommaviy dam olishini tashkil etish uchun yaroqli geografik va iqlim sharoitlariga ega bo'lgan, qonun hujjatlarida belgilangan tartibda yuridik va jismoniy shaxslarga doimiy foydalanishga yoki ijaraga berilgan yerlar kiradi. Mazkur

yerlarda ularning belgilangan maqsadiga zid bo'lgan har qanday faoliyat taqiqlanadi.

Rekreasiya maqsadlariga mo'ljallangan yerlardan foydalanish va ularni muhofaza qilish tartibi qonun hujjatlarida belgilanadi.

Qarang: O'zbekiston Respublikasi Shaharsozlik kodeksining [47-moddasi](#), O'zbekiston Respublikasining «Muhofaza etiladigan tabiiy hududlar to'g'risida»gi Qonunining [38](#), [39-moddalari](#).

75-modda. Tarixiy-madaniy ahamiyatga molik yerlar

Tarixiy-madaniy ahamiyatga molik yerlar jumlasiga tegishli yuridik shaxslarga doimiy foydalanishga berilgan moddiy madaniy meros ob'yektlarining yerlari kiradi. Mazkur yerlarda ularning belgilangan maqsadiga zid bo'lgan har qanday faoliyat taqiqlanadi.

Moddiy madaniy meros ob'yektining o'zgartirilishi mumkin bo'lmagan o'ziga xos xususiyatlarini va uning tarixiy muhitini saqlab qolish maqsadida unga tutash hududda muhofaza zonalari, imoratlar qurishni va xo'jalik faoliyatini tartibga solish zonalari, muhofaza etiladigan tabiiy landshaft zonalar belgilanadi.

Tarixiy-madaniy ahamiyatga molik yerlarni ajratish va ulardan foydalanish, ularga tutash hududlarda muhofaza zonalarini, imoratlar qurishni va xo'jalik faoliyatini tartibga solish zonalarini, muhofaza etiladigan tabiiy landshaft zonalarini belgilash va ularni muhofaza qilish tartibi qonun hujjatlarida belgilanadi.

Qarang: O'zbekiston Respublikasining «Madaniy meros ob'yektlarini muhofaza qilish va ulardan foydalanish to'g'risida»gi Qonuni [15-moddasining birinchi](#), [oltinchi xatboshilari](#), [16-moddasining birinchi](#), [ikkinchi](#), [yettinchi](#)

xatboshilari, 23-moddasining ikkinchi qismi, 26-moddasining uchinchi qismi, 29 — 33-moddalari.

(9-bob O‘zbekiston Respublikasining 2011 yil 4 yanvardagi O‘RQ-278-sonli Qonuni tahririda — O‘R QHT, 2011 y., 1-2-son, 1-modda)